

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 76P/27/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3123205932
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Pavlovičová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2023:3123205932.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín sudkyňou JUDr. Lenkou Pavlovičovou vo veci starostlivosti súdu o mal. A. B., nar. dňa XX.XX.XXXX, a mal. C. B., nar. dňa XX.XX.XXXX, deti rodičov matky D. E., nar. dňa XX.XX.XXXX, bytom A. F., F. XXXX, zastúpenej v konaní Mgr. Ivetou Gavačovou, advokátkou v Starej Turej, Družstevná 2, IČO: 37920987, a otca B. B., nar. dňa XX.XX.XXXX, bytom B. XXX, deti v konaní zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, o návrhu matky na zákaz styku otca s deťmi a zvýšenie výživného na deti takto

rozhodol:

I. Zvyšuje sa vyživovacia povinnosť otca k mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, zo sumy 150,- EUR mesačne na sumu 200,- EUR mesačne, ktorú je otec povinný platiť vždy do 15. dňa v každom mesiaci vopred k rukám matky detí počnúc dňom 24.07.2023.

II. Zvyšuje sa vyživovacia povinnosť otca k mal. C. B., nar. XX.XX.XXXX, zo sumy 50,- EUR mesačne na sumu 150,- EUR mesačne, ktorú je otec povinný platiť vždy do 15. dňa v každom mesiaci vopred k rukám matky detí počnúc dňom 24.07.2023.

III. Nedoplatok na zročnom výživnom u mal. A. za obdobie od 24.07.2023 do 30.11.2023 v celkovej sume 212,90 EUR je otec povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozsudku.

IV. Nedoplatok na zročnom výživnom u mal. C. za obdobie od 24.07.2023 do 30.11.2023 v celkovej sume 425,81 EUR je otec povinný splácať v mesačných splátkach po 50,- EUR spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok počnúc právoplatnosťou rozsudku.

V. Otec je oprávnený sa s mal. A. stretávať každý párný víkend od piatka od 18.00 hod. do nedele do 17.00 hod., každý utorok a štvrtok od 16.00 hod. do 18.00 hod., vždy od 25.12. od 09.00 hod. do 27.12. do 18.00 hod. a vždy v každom párnom roku od 31.12. od 09.00 hod. do 02.01. nasledujúceho nepárneho roka do 18.00 hod., počas veľkonočných sviatkov v každom roku od Veľkonočnej nedele od 09.00 hod. do Veľkonočného pondelka do 14.00 hod. Otec dieťa prevezme a odovzdá v mieste bydliska matky.

VI. Otec je oprávnený sa s mal. C. stretávať každý utorok a štvrtok od 16.00. hod. do 18.00 hod., vždy 25.12. od 14.00 hod. do 25.12. do 18.00 hod. a vždy v každom párnom roku od 31.12. od 14.00 hod. do 31.12. do 18.00 hod., počas veľkonočných sviatkov v každom roku počas Veľkonočného pondelka do 09.00 hod. do 14.00 hod. Otec dieťa prevezme a odovzdá v mieste bydliska matky.

VII. Týmto sa mení Rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 08.11.2022 č.k. 11P/24/2022-43 v časti určeného výživného na deti a v časti úpravy styku s deťmi.

VIII. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka detí sa podaným návrhom domáhala zákazu styku otca s deťmi a zvýšenia výživného. Uviedla, že sa situácia v rodine zmenila od apríla 2023, kedy otec detí nadviazal známosť s p. G.. Matka má podozrenie, že otec s partnerkou požívajú omamné látky. Otec detí chodí do jej domácnosti pre deti a ona nevie situáciu riešiť. Obáva sa o zdravie a bezpečnosť detí. Otec detí sa jej vyhráza, že má skapať, preto na neho podala trestné oznámenie. Žiadala ho tiež o vykonanie testu na omamné látky, ktorý odmietol a z miesta stretnutia odišiel a nečakal na políciu. Otec poberá na deti daňový bonus a z toho dáva deťom iba 30,-EUR na sporenie a zvyšok si necháva pre seba. Ona je na rodičovskom príspevku, stará sa o 3 deti, žije u svojej matky, lebo by nevedela uhradiť samostatné bývanie pre seba a deti. S výdavkami na deti a domácnosť jej musí pomáhať jej mama, lebo by to finančne nezvládla.

2. Otec detí v písomnom vyjadrení k návrhu uviedol, že matka detí s ním od roku 2021 odmietala napraviť ich partnerský vzťah. V apríli tohto roka, keď si začal vzťah s p. G. sa všetko zmenilo. Matka detí mu začala vyznávať lásku. Prvý mesiac jeho nový vzťah matka rešpektovala, no neskôr začalo zlo, ktoré sa stupňovalo. Nadávala na jeho priateľku, že je kurva, feťáčka, že predáva drogy. Keď matka zistila, že otec jej neverí, začala nadávať na neho. Odvtedy odmietal byť s matkou v súkromí sám a vyžadoval stretávanie s deťmi mimo domu matky, s čím však matka detí nesúhlasila a chcela, aby deti navštevoval u nej doma. Všetko sa stupňovalo a on sa jej vyhrozil, že tak ako ona zobrala deti jemu, zoberie jej ich on. Samozrejme tým nemyslel únos, ale vzatie detí právnou cestou. Potom jej škaredo nadal, čo využila a udala ho. Svoje konanie oľutoval vo svojej výpovedi na polícii. Uznali ho vinným a dostal pokutu. Medzičasom matka detí jeho i jeho priateľku začala upodozrievať, že berú drogy, čo popiera, nakoľko je čistý od mája 2022. Jedinú látku, ktorú užil bolo asi trikrát CBD, ktoré je v SR legálne. Alkohol pije výnimočne a v zdravej miere a vtedy, keď nie je s deťmi. Má podozrenie, že alkohol užíva matka. Má tiež podozrenie, že matka začala užívať drogy, nakoľko jej správanie a konanie sa už vymyká zdravému rozumu. Klame, že je A. chorý, aby mu ho nemusela dať, hoci v minulosti mu ho dávala aj s horúčkami či virózou. Stretá sa s ľuďmi s nečistou minulosťou, dokonca dala postrážiť deti človeku, ktorý bol prepustený z väzenia. Začína mať obavy o vývin a bezpečnosť detí. Vymyslela si, že je so A. v nemocnici, aby ho vystrašila. Matka detí nikdy nedodržala súdne rozhodnutie. Posledné dva mesiace mu A. nedala vôbec, preto už volal políciu. On si vyživovaciu povinnosť plní na 100%. Deťom tiež kúpi veci. Deťom šetrí peniaze, a to aj G., ktorý nie je jeho. Poprosil preto súd o psychologické vyšetrenie a vyšetrenie ohľadom závislosti na drogách u oboch rodičov. Deti ho milujú, ako aj on ich, sú s ním rady. Vyživovaciu povinnosť navrhol zvýšiť u C. zo sumy 50,-Eur na sumu 80,-EUR mesačne.

3. Súd vykonal dokazovanie podaným návrhom, písomným vyjadrením otca detí, výsluchom rodičov, správou kolízneho opatrovníka, lekáorskými správami otca, správami o príjmoch a výdavkoch rodičov a ich majetku.

4. Rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 08.11.2022 č.k. 11P/24/2022-43 súd schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej boli obe deti zverené do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal prispievať na výživu mal. A. sumou 150,-EUR mesačne a na výživu mal. C. sumou 50,-EUR mesačne. Rodičia sa tiež dohodli na stretnutiach otca s deťmi tak, že so A. sa mal otec stretávať od soboty od 9,00 hod. do nedele do 18,00 hod. a s C. každú stredu od 15,00 hod. do 18,00 hod. za prítomnosti matky detí. Od tejto doby k zmene nedošlo.

5. Súd sa v prvom rade zaoberal otázkou styku otca s deťmi, a to vzhľadom na matkou navrhovaný zákaz takéhoto styku.

6. Podľa § 35 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vystaňovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

7. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez

návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

8. Podľa § 25 ods. 1 a 2 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

9. V priebehu konania bolo zrejmé, že rodičia majú vyhrotené vzájomné vzťahy, ktoré im bránia v tom, aby racionálnym spôsobom komunikovali o svojich deťoch a o tom, čo je pre ich vývoj podstatné. V priebehu konania sa situácia čiastočne upokojila, rodičia začali spolu hovoriť a dokázali sa čiastočne zhodnúť na tom, akým spôsobom má prebiehať kontakt otca s deťmi. Nebolo zistené, že matka by deti akýmkoľvek spôsobom zanedbávala či dokonca ohrozovala. Kolízny opatrovník prešetril pomery u matky a zistil, že má vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o deti. Nedostatky u nej zistené neboli. Rovnako boli prešetrované aj pomery u otca v období, kým žil so svojou partnerkou. Otec mal rovnako vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o deti. Problém videl kolízny opatrovník v tom, že sa počas konania dlhodobo spomínali drogy, ktoré mal údajne užívať otec detí. Vzťah otca k deťom hodnotil kolízny opatrovník ako dobrý, otec má deti rád, vie sa o ne postarať. Otec v priebehu konania preukázal, že v súčasnej dobe problém s užívaním drog u neho nie je. Dal sa testovať na výzvu súdu, následne navštívil i psychiatrickú ambulanciu, kde zo správy lekára vyplýva, že v období, počas ktorého bol otec detí sledovaný bol opakovane realizovaný odber moču na toxikologické vyšetrenie vždy s negatívnym nálezom. V minulosti bol otec liečený pre závislosť od psychoaktívnych látok, pričom v takomto prípade je na možnosť potvrdenia remisie ochorenia nevyhnutná 12 mesačná dokladovaná abstinencia. Na druhom pojednávaní súdu matka potvrdila, že styk otca s deťmi prebieha na dobrej úrovni, spočiatku tento sledovala z diaľky, následne však umožnila, aby mal. A. u otca prespal, čo bolo pre maloletého pozitívne. So A. začal otec tráviť čas aj v priebehu týždňa, keď dokonca u neho prespal a od neho aj odchádzal do materskej školy. Matka konštatovala, že u otca si počas tohto obdobia nevyšli, že by užil drogy alebo bol pod ich vplyvom, skôr bolo hrubé jeho správanie. Obaja rodičia sa napokon zhodli na tom, že styk by sa v prípade mal. A. mohol realizovať počas každého druhého víkendu aj s prespaním u otca. Styk s C. by mal byť častejší a mal by sa realizovať vzhľadom na jeho vek po kratšiu dobu zatiaľ bez prespania, keďže je stále kojenný. Aj keď medzi rodičmi nedošlo k uzatvoreniu konkrétnej dohody o styku otca s oboma deťmi, dohodli sa aspoň na podstatných bodoch stretnutí. Súd preto styk upravil tak, aby to bolo v záujme oboch maloletých detí a zároveň čiastočne zodpovedal aj požiadavkám oboch rodičov. V prípade mal. A. bol styk upravený počas každého párneho víkendu a zároveň vždy v utorok a štvrtok na dve hodiny, keď sa bude realizovať aj styk otca s mal. C.. Súd zároveň umožnil, aby otec počas vianočných sviatkov strávil s deťmi čas, pričom zatiaľ tento styk upravil vždy na 25.12. u oboch detí s tým, že u mal. A. sa bude realizovať až do 27.12. V párnom roku súd tiež upravil styk počas Silvestra, keďže obaja rodičia majú právo prežívať s deťmi určité výnimočné dni v roku. Rovnako bol upravený aj styk otca počas Veľkej noci tak, aby mohol s deťmi navštíviť rodinu v rámci tradičných zvykov. Pokiaľ ide o čas trávený s deťmi, dá sa predpokladať, že tento sa bude postupne rozširovať, keďže otec javí o deti veľký záujem a deti majú k nemu vytvorený dobrý vzťah. Je však na otcovi, aby sa v budúcnosti vyvaroval užívania drog, pretože hrozí, že by sa jeho styk s deťmi potom nemohol realizovať v záujme ich ochrany. V súčasnosti však taká situácia nenastala, preto súd styk otca s deťmi rozšíril v záujme budovania ich vzájomných vzťahov. Zdá sa, že i matka sa začína s realitou zmierovať a podporuje takéto budovanie vzťahov.

10. Súd sa ďalej zaoberal návrhom matky na zvýšenie výživného na obe deti.

11. Podľa § 78 ods. 1 až 3 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

12. Podľa § 62 ods. 1 až 7 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu

svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje. Ak je maloleté dieťa zverené do spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, súd môže schváliť dohodu rodičov o výške výživného alebo môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov výživné neurčuje.

13. Podľa § 65 ods. 1, 2 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného. Súd postupuje rovnako aj v prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu dobrovoľne neplní.

14. Podľa § 75 ods. 1, 2 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

15. V čase pôvodného rozhodovania o výživnom (zhruba pred rokom) rodičia uzatvorili dohodu o výške výživného. Výživné bolo rodičmi dohodnuté krátko po narodení C.. Matka vykonávala osobnú starostlivosť o obe maloleté deti. Deti mali zrejme bežné potreby a výdavky. Rovnako to platí aj v súčasnosti.

16. Matka detí poberala v čase pôvodného rozhodovania o výživnom rodičovský príspevok vo výške 280,-EUR a rodinné prídavky na dve deti. Žila u svojej matky. V súčasnosti naďalej žije spolu s deťmi u svojej mamy, ktorej neprispieva, mama jej finančne pomáha. Matka má stále ďalšiu vyživovaciu povinnosť k synovi G. H., nar. dňa XX.XX.XXXX. Výživné je určené vo výške 100,-EUR mesačne, pričom však podľa vyjadrenia matky otec na dieťa pošle i viac. Matka pobere rodičovský príspevok vo výške 345,-EUR od augusta 2023 a rodinné prídavky na tri deti. Matka detí má bežné výdavky.

17. Otec detí dosahoval v čase pôvodného určenia výživného priemerný zárobok 1.086 EUR. V súčasnosti má čistý mesačný príjem vrátane nemocenských dávok za obdobie od januára do augusta 2023 vo výške 1.432,40 EUR vrátane daňového bonusu. Má bežné výdavky, nemá inú vyživovaciu povinnosť.

18. Vychádzajúc zo všetkých týchto skutočností je zrejmé, že pôvodne určené výživné nezodpovedá potrebám detí. Maloletý A. navštevuje materskú školu, kde sa platí školné a stravné, má vyššie výdavky na stravu, ošatenie, hygienu i bývanie, za ktoré matka v súčasnosti neplatí, nakoľko ju matka finančne podporuje tým, že platby jej neuhrádza. U maloletého C. ide o uspokojovanie predovšetkým základných potrieb, avšak je zrejmé, že zo sumy 50,-EUR (1,66 EUR na deň) nie je matka schopná uhradiť žiadne výraznejšie výdavky (ide možno o zaplatenie nákladov na plienky). Otec pritom pobere na deti daňový bonus v podstatne vyššej výške, z ktorého však nie sú hradené výdavky na deti. Súd za primerané výživné u mal. A. považuje sumu 200,-EUR (cca 6,66 EUR denne), z ktorej matka, ktorá je iba poberateľkou rodičovského príspevku, uhradí aspoň nevyhnutné výdavky na stravu dieťaťa. Ostatné náklady bude i tak uhrádzať ona. V prípade C. súd výživné určil vo výške 150,-EUR, a to s prihliadnutím na vek dieťaťa a jeho aktuálne potreby. Táto suma bude postačujúca na úhradu stravy, prípadne ošatenia. Po zaplatení výživného bude tak matka disponovať sumou cca 975,-EUR (345 rodičovský príspevok + 180,-EUR rodinné prídavky + 100,-EUR výživné na G. + 350,-EUR výživné na C. a A.), z ktorej bude uhrádzať výdavky 4 osôb. Po zaplatení výživného otcovi zostáva dostatok finančných prostriedkov (cca vo výške, ktorou disponuje matka), z ktorých bude schopný v plnej miere uspokojiť

svoje vlastné potreby, prípadne uhradiť i zvýšené výdavky detí. Otec detí poukazoval na to, že deťom doteraz prispieval nad rámec výživného, avšak kúpa hračky dieťaťu ako darčeka či kúpa mikulášskych balíčkov neslúži na uspokojovanie nevyhnutných potrieb detí. Otec síce tvrdí, že prispel aj kúpou iných vecí, avšak až doposiaľ poberal daňový bonus, ktorý nepochybne pri zaplatení výživného a prípadnej kúpe vecí neminul na deti v plnej výške.

19. U oboch detí súd výživné zvýšil od podania návrhu, teda od 24.07.2023, keďže je zrejmé, že v tejto dobe existovali dôvody na zvýšenie výživného. Vznikol tak dlh na výživnom u mal. A. vo výške 212,90 EUR (za 8 dní júla 12,90 EUR a za mesiace august až november 4x50,-EUR). Vzhľadom na jeho výšku bolo otcovi umožnené zaplatiť tento dlh v dlhšej lehote 2 mesiacov. Nedoplatok u mal. C. bol vo výške 425,81 EUR (za 8 dní júla 25,81 EUR a za mesiace august až november 4x100,-EUR). Vzhľadom na výšku dlhu poskytol súd otcovi možnosť zaplatiť tento dlh v primeraných splátkach spolu s bežným výživným.

20. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP. Súd nezistil dôvody pre priznanie náhrady trov konania niektorému z účastníkov. V konaní sa riešila otázka styku otca s deťmi i otázka výživného, pričom konanie bolo realizované v záujme detí a rodičov. Preto je spravodlivé, aby si účastníci znášali svoje trovy sami. Pokiaľ otec žiadal, aby mu matka nahradila výdavky, ktoré mal v súvislosti s dokazovaním, že nie je závislý na drogách, je potrebné uviesť, že otec detí mal v minulosti problémy s ich užívaním a matka má nepochybne strach, aby nedošlo k ohrozeniu detí práve v prípade, ak by drogy otec znova užil. Bolo predovšetkým na otcovi detí, aby preukázal, že situácia sa zmenila a takéto obavy matka mať nemusí.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde písomne v troch vyhotoveniach. Tí účastníci, ktorí sa práva podať odvolanie vzdali odvolanie podať nemôžu.

V prípade podania odvolania sa v odvolaní uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka, ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolanie možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Pokiaľ nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom plnená dobrovoľne, možno sa jej plnenia domáhať návrhom na nariadenie výkonu rozhodnutia.